

WORSTELLEN IN EEN VLIEGTUIG

STAP 1

Een luisteroefening in drie groepen.

1. Welke groep had de meeste problemen om op de vragen te antwoorden? Hoe komt dat?

2. Wat is er in alle teksten gebeurd? In welke tekst kon dat wel en in welke niet?

---

3. Zijn er nog andere mogelijkheden om de tekst te wijzigen? Probeer dit met enkele zinnen. Wat voor betekenisverschil geeft dit?

Samengevat

STAP 2

1. De langste zin ter wereld maak je zelf... Een voorbeeld:

De kleine dikke man eet een sappige groene appel.

De kleine dikke man met de zwarte gekrulde snor en de donkere regenjas eet een grote, sappige, groene, zure appel.

- Betekent zin b iets anders dan zin a? Wat is het verschil?

- Kan jij aan zin b nog iets toevoegen? Hoeveel? Kan je de zin ook beginnen met Een ... appel? Waarom zou je dat doen?

- Kan je woorden uit deze zin weglaten en toch een goede Nederlandse zin overhouden? Wat laat je dan weg? Probeer zo weinig mogelijk over te houden.
- Wat is het verschil tussen het korte zinnetje dat je overhoudt en de lange zin? Is de betekenis anders?

- Wat voor woorden hou je uiteindelijk over na het weglaten? Kan je eventueel andere woorden uit de lange zin overhouden in plaats van deze?

- Uit hoeveel zinsdelen bestaat de lange zin? En de korte?

---

2. Nog even uitproberen met de volgende zin: binnen eenzelfde groep heb je altijd licht-, middelmatig- en donkergekleurde mensen.

- Hoeveel zinsdelen tel je hier?

- *Probeer deze zin nog wat uit te rekken. Je mag er wel woorden, maar geen nieuwe zinsdelen aan toevoegen.*
- *En nu omgekeerd: laat de zin krimpen tot het minimum.*
- *Kan je in elk zinsdeel woorden weglaten? Waarom (niet)?*

- *Waarom is het overblijvende woord belangrijker voor de betekenis van de zin dan wat je weglaat?*

- *Zijn de overblijvende woorden in de zinsdelen waar je schrapt altijd zelfstandige naamwoorden?*

- *Wat zijn de overblijvende woorden tegenover het kernwoord?*

---

3. Splits de zinnen van de tekst *Lekker bruin in zinsdelen en onderstreep in elk zinsdeel wat je niet kunt schrappen.*

Mensen verschillen door hun huidskleur.

Binnen eenzelfde groep heb je altijd licht-, middelmatig- en donkergekleurde mensen.

Binnen één mensengroep kan het verschil tussen de lichte en de donkere mensen best groot zijn.

De meeste Tamils uit Zuid-India en Sri Lanka zijn heel donker, terwijl de meeste Zweden een heel lichte huid hebben.

De huid krijgt haar kleur door een bruine kleurstof die melanine heet.

Meer melanine maakt de huid donkerder.

Een donkere huid beschermt je lichaam beter tegen de zon.

Bij ons zien de meeste mensen er in de zomer bruiner uit.

Dat komt doordat de zon ervoor zorgt dat we meer melanine aanmaken en dat die melanine ook meer verspreid wordt.

4. Hier volgen nog enkele zinnen. Welke geven een duidelijke boodschap en welke niet? Waarom?

- *De mensen krijgen allemaal loonsverhoging.*
- *Mijn horloge staat stil!*
- *De ramp bewees dat men tijdig de deuren moet sluiten.*
- *Onder de nieuwe spelers waren er twee nog niet speelgerechtigd.*

- Veel luchtverontreiniging ontstaat tijdens files.
- Tweederangsvlees werd verscheept naar Midden-Afrika.

5. **Bekijk je oplossingen van de vorige opdrachten nog eens. Waarom kan je bepaalde woorden of woordgroepen weglaten uit een zin en andere niet? Zit daar een zeker systeem in?**

Samengevat

STAP 3

1. **Herschrijf de volgende zinnen tot je een goede tekst hebt.**

Kijk jij ook de kleur van iemands ogen?

Lichtblauwe en donkerbruine ogen liggen vreselijk veel kleurschakeringen.

De kleurstof melamine is bepalend de kleur van de ogen.

Azië wonen mensen met spleetogen.

Hun ogen zit een huidplooi die hun oog smaller maakt.

2. **Verdeel de geschreven tekst in zinsdelen.**

3. **Waar heb je woorden toegevoegd?**

4. **Waarom was dit nodig?**

Samengevat

STAP 4

---

1. Lees tekst A en tekst B

A.

Het leven

De mensen hebben nooit een vos gezien.

Om dat mee te maken, moet je ook geluk hebben en vooral een vogel zijn.

De vos is een dier.

Hij speelt de rol.

Dat komt misschien door zijn reputatie.

De verhalen worden vaak overdreven.

B.

Het avontuurlijke en gevaarlijke leven van Reintje de Vos.

De meeste mensen hebben nooit een echte, wilde vos gezien.

Om dat mee te maken, moet je ook veel geluk hebben en vooral een vroege vogel zijn.

De vos is een dier dat vaak voorkomt in onze volksverhalen.

Hij speelt de rol van een sluwe, linke kerel.

Dat komt misschien door zijn kwalijke reputatie van schadelijk wild.

De verhalen over de vos als onverbeterlijke kippendief worden vaak overdreven.

2. Is de ene tekst beter dan de andere? Waarom (niet)?

---

3. Waar zitten de verschillen?

Samengevat

Oefening

1. In de volgende tekst verdeelden we de zinnen in zinsdelen en werden de kernwoorden vet gedrukt. Duid de mogelijke inleidingen en commentaren aan.

Worstelaars

De bemanning van een vliegtuig van Northwest Airlines, die moeite had een groep van achttien Britse toeristen te kalmeren, / heeft / tijdens **een vlucht** van Londen naar Minneapolis / de **hulp** / van **een groep** worstelaars die toevallig als toeristen aan boord waren / ingeroepen. // Drie Britse **gezinnen** / begonnen / met **eten** / te gooien, te schreeuwen en te vloeken / toen stewardessen weigerden hun nog meer alcohol te geven // De **kinderen** uit de groep / moesten / drank / stelen / uit het **karretje** van de stewardess. //

De worstelaars, die op weg waren naar een toernooi /, grepen / verscheidene Britse **toeristen** / vast // Ze / bonden / **drie** van hen / vast / aan hun **stoelen** // Volgens **de vluchtreglementen** / is / dit / een geoorloofde **methode** / om onruststokers in de hand te houden.